

LNIAK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 11.800 M.
z dostawą do domu 12.500 Mk., na
prowinieji 12.500 Mk., za granicą
16.000 Mk.

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski.

500 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykietuska 1. 21.
Tel. Nr. 24.

NAKŁ.: LUD. SPOŁDZIELCZEGO TOW. WFD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Piastowcy przed zaprzędaniem się Chjenie.

Państwoburczy targ Piasta z Chjeną.

'Tajemnicze targi o posady, — Rokowania bez końca. — Posiedzenie klubu Piasta. — Ostre wystąpienie Dąbskiego. — Witos-cunefator.

WARSZAWA, 23. 4. (tel. wł.). Targi o podział łupów pomiędzy chjeną a piastowcami w dalszym ciągu są okryte największą tajemnicą, z poza której przedostają się tylko drobne szczegóły co do posad rządowych, jakie pragnie otrzymać Piast i Chjen.

Samo

SFINALIZOWANIE WIĘKSZOŚCI NIE ZOSTAŁO JESZCZE DOKONANE.

Odgrywają tu rolę wahania lewego odłamu Piasta oraz opozycyjne stanowisko jednej z grup pracy.

W tej chwili odbywa się

NARADA KLUBU PIASTA.

Referat o sytuacji politycznej wygłosił prezes klubu Witos.

Natychmiast po jego przemówieniu zabrał głos poseł Dąbski, który w bardzo ostrej formie wypowiedział się przeciw wytycznym poglądom p. Witos.

Charakterystycznym jest, że

P. WITOS POSIEDZENIE DZISIEJSZE SYSTEMATYCZNIE ODKŁADAŁ,

mimo, iż do tego posiedzenia siłą rzeczy dojść musiało. Nawet dziś rano, kiedy miał się odbyć ostateczny już pojedynek słowny pomiędzy nim a p. Dąbskim, jeszcze je odłożył do wieczora.

Posiedzenie klubu Piasta, rozpoczęte dziś, potrwa prawdopodobnie przez cały dzień jutrzejszy.

Numerus clausus.

OPINIA UNIwersYTETÓW.

Jak wiadomo, komisja oświatowa Sejmu postanowiła zwrócić się do wyższych uczelni z prośbą, aby rady poszczególnych wydziałów wypowiedziały swą opinię w sprawie endecko-piastowego wniosku Kiernika, pragnącego zaprowadzić procentową normę dla wszystkich mniejszości narodowych w państwie. Według tego projektu, procent danej mniejszości narodowej w danej uczelni nie może wynosić więcej, niż państwowy procent danej mniejszości w stosunku do ludności polskiej w kraju. W czwartek i piątek, podkomisja badała nadesłane przez uniwersytety i inne uczelnie materiały. Pokazało się, że w tych materiałach jest bardzo dużo niezmiernie cennych wskazówek co do istotnego charakteru pomysłów prof. Konopczyńskiego, Lutostawskiego i Kiernika. Teraz rozumiemy, dlaczego endecy w komisji oświatowej ustami ks. Lutostawskiego oświadczyli, że należy nad tymi materiałami przejść bez ich zbadania do porządku dziennego.

Nadewszystko wyjaśnia się z wielu opinii uniwersyteckich, jak dalece mieliśmy rację my, reprezentanci socjalistyczni w komisji oświatowej, gdyśmy wielokrotnie oświadczyli, że owe policyjne pomysły do niczego nie prowadzą. Stan rzeczy jest istotnie niemormalny, bo trudno nazwać normalnym stanem 46 proc. żydów na uniwersytecie lwowskim... lecz projektowany „lex Kiernik“ niczego nie załatwia. Zagadnienie stojące: jak co przeszkadza dzieciom robotników, chłopów i pracującej inteligencji studiować w wyższych uczelniach? Dlaczego to w tak dużym procencie napływa młodzież żydowska? Naturalna odpowiedź tkwi w tem, iż warunki materialne wogóle a pobyt w miastach w szczególności są bardzo ciężkie dla tych warstw. Z tej diagnozy wynika jedynie słuszna terapia (leczenie): należy przyjąć z wydatną pomocą młodzieży niezdolnej i w ten sposób postawić ją w równe warunki rywalizacji z bardziej zamożnymi grupami ludności? Cóż więc tu ma załatwić policyjny § pożyczony z carskiego arsenału? Czy ułatwi bodaj jednemu synowi robotniczemu przedostanie się do wyższej uczelni? Poprostu ma na celu mączenie endeckie, sianie nienawiści wyznaniowej i etnicznej. Ze nie z tego dobrego nie wyjdzie oprócz kompromitacji przed Europą, endeków o to głowa nie boli.

Cóż mówią uniwersytety?

Przedewszystkiem podnoszą wątpliwości formalne. Zasadnicza sprawa — czy „lex Kiernik“ zgodne jest z Konstytucją, gwarantującą równość obywatelską? Znani prawnicy krakowscy wyrażają swe zdanie w tej sprawie zupełnie wyraźnie. Prof. Krzyżanowski oświadcza, że „lex Kiernik“, byłby naruszeniem Konstytucji. Znany krakowski konserwatysta, prof. Jaworski, oświadcza, że „lex Kiernik“ może stać się ustawą chyba po zmianie Konstytucji. Wydział prawniczy wileński powiada, że „lex Kiernik“ jest sprzeczny z duchem Konstytucji i t. p.

Ugodowe oferty niemieckie.

Neutralność Niemiec w razie wojny polsko-rosyjskiej.

WIEDEŃ, 23. kwietnia. (Pat). „8 Uhr Blatt“ donosi z Berlina: Rząd uważa sytuację za zmienioną wskutek mowy Curzona, i pragnie wyciągnąć z tego wnioski. Prawdopodobnym jest, że rząd niemiecki poruczy swemu ambasadorowi w Londynie poczynienie kroków, by stwierdzić, że rząd niemiecki podtrzymuje swą ofertę z grudnia i zależełoby mu na tem, aby nad tą ofertą odbyła się dyskusja.

Niemcy gotowe są zawrzeć pakt renski nie na lat 50, lecz na 99 lat. W pakcie tym uczestni-

czyłyby wszystkie państwa zainteresowane Renem.

Niemcy chcą proponować, iż zwiążą się zobowiązaniami pod warunkiem, iż będzie zachowana pełna suwerenność Niemiec. Nadto Niemcy chcą załatwić kwestję zabezpieczenia granic przez 90-letnią treuga Dei, przyczem oświadczenia, — jak podaje dziennik — gotowość zachowania neutralności w razie wojny rosyjsko-polskiej.

Możliwość rokowań niemiecko-alianckich.

BERLIN, 23. kwietnia. (Pat). Wszyscy korespondenci pism berlińskich zajmują się ostatnią mową Lorda Curzona i stwierdzają, że skut-

kiem tej mowy rokowania między Niemcami a aliantami mogą być ułatwione.

Socjaliści szwajcarscy za udziałem w „wspólnocie pracy”.

BERNO, 23. kwietnia. (Pat). Na wczorajszym zjeździe szwajcarskiej partii socjalistycznej uchwalono 150 głosami przeciw 23 wniosków zarządu, wedle którego partja godzi się na udział

w międzynarodowej konferencji wspólnoty pracy, która to konferencja poprzedzi kongres socjalistyczny w Hamburgu. Nadto postanowiono wziąć udział w kongresie Hamburgskim.

Antysocjalistyczne represje na Węgrzech.

BUDAPESZT, 23. kwietnia. (AW). „Telegr. Compagnie“ donosi, że rząd węgierski wydał ustawę, zakazującą w przyszłości ruchów strajkowych. W związku z tem mają organizacje za-

wodowe podlegać bardzo surowej kontroli policyjnej. Jak było do przewidzenia partja socjalistyczna zapowiada ostry kampanię przeciw temu projektowi.

Rada Ligi Nar. odrzuca pretensje Litwy kowieńskiej.

GENEWA, 23. kwietnia. (Pat). Wczoraj odbyło się publiczne posiedzenie Rady Ligi Nar. poświęcone sprawie polsko - litewskiej. Na wstępie omawiano sprawę wykonania uchwały Rady Ligi Nar. z 3. lutego w sprawie zniesienia strefy neutralnej między Polską a Litwą. Hymans wygłosił sprawozdanie, stwierdzające: prawidłowe wykonanie przez rząd polski uchwały Rady Ligi w sprawie zniesienia strefy neutralnej oraz ostateczne załatwienie sporu polsko - litewskiego o wileńszczyznę, uchwałą konferencji ambasadorów z 15. marca. Galwanauskas wystąpił w gwałtownym przemówieniu przeciw raportowi Hymansa, protestując przeciw uchwale konferencji ambasadorów jako nieważnej i uznanej przez Litwę za bezprawną i gwałcącą suwerenność Litwy. Delegat Polski Askenazy stwierdził bezzasadność oskarżeń, również Hymans odparł poszczególne zarzuty litewskie. Rada Ligi przeszła do porządku dziennego nad protestem delegacji litewskiej i przyjęła jednomyślnie do wiadomości raport Hymansa. Galwanauskas zapowiedział odwołanie się Litwy do przyszłego ogólnego Zgromadzenia Ligi Nar.

Jako drugą sprawę rozpatrywano wniosek litewski o odesłanie uchwały Rady Ligi Nar. z 3. lutego, dotyczącej zniesienia strefy neutralnej między Polską a Litwą, do międzynarodowego trybunału w Hadze. Hymans zaproponował odrzucenie wniosku litewskiego, Galwanauskas popierał z wielkim uniesieniem wniosek litewski. Po replice Hymansa, Rada Ligi uchwaliła jednomyślnie odrzucić wniosek litewski. Galwanauskas zapowiedział odwołanie się Litwy do przyszłego, ogólnego Zgromadzenia Ligi.

460

KUPUJ u ŹRÓDŁA!

CAŁY LWÓW

Kpi ze zwyżki cen bo:

WĘŁNY na wiosenne ubrania i Kostjomy
PŁÓTNA szyfony, weby, zefiry Koszulowe,
WOALE woaliny, markizety, batysty, eponge,

sprzedajemy detalicznie po cenach fabrycznych, a więc

**KATOLICKA
HURTOWNIA TEKSTYLNA**

45 we Lwowie RYNEK 45.

(róg ul. Grodzickich)

tanio!

**O ZNIŻCE NIE BLAGUJEMY!
CEN NIE PODWYŻSZAMY!**

WYSTĄPIŁE KRASSINA PRZECIW TROCKIEMU.

MOSKWA, 23. kwietnia. (Pat). Na zjeździe partii komunistycznej po referacie Trockiego o stanie przemysłu w Rosji wywiązała się dyskusja. Krassin zastanawiał się nad ogólnym zniszczeniem kraju i nad sposobem jego odbudowy, przyczem polemizował z Trockim w sprawie metod dotyczących tworzenia kapitału zakła-

dowego. Rosja, mówił Krassin, ma za zadanie nie tylko odbudowę aparatu materialnego i zniszczonych narzędzi pracy lecz uzyskanie kredytów na surowce i pozyskanie współpracy kapitałów zagranicznych w zamian za przyznanie koncesji. Dwukrotnie wystąpienie Krassina i silna opozycja przeciw polityce uprawianej przez rząd jako też poparcie Krassina przez znaczną liczbę uczestników zjazdu wywołało wielkie wrażenie.

Pamiętajcie o 1-szym Maja!

W. RAORT.

MENAŻERJA.

TRYPTYK ZOOLOGICZNY.

AKT I-szy: OSIÓŁ. — SCENA I-sza.

ON — TEN TRZECI.

W dniu dzisiejszym Teatr Mały wystawia sztukę W. Raorta p. t.: „Menażerja“. Szerokie sfery publiczności znają świetne pióro jednego z najwybitniejszych satyryków naszej doby, zrozumiałe jest tedy wielkie zainteresowanie, z jakim publiczność lwowska oczekuje premiery. Dzięki uprzejmości autora drukujemy z użyczonego manuskryptu fragment aktu I., w którym błyskotliwość dialogu idzie w zawody z satyrycznym zacięciem i obserwacją psychologiczną. (ac).

ON: Nie mówmy o tam!... Powiedziałeś przedtem, że żona moja dostała spazmów kredy ci mówiła o tej kolacji z chórzystką?...

TEN TRZECI: Twoja pani wzięła się formalnie z bólu. Nie powinieneś tego robić mój drogi!... Pani Hela kocha cię rzadką miłością kobiety wrażliwej i subtelnej i była wprost niepokieszona, gdy się dowiedziała, że przedkładaś towarzystwo jakiejś chórzystki nad jej... Takich kochających i uczciwych żon jak twoja, nie ma wiele na świecie!...

ON: Daję ci słowo, że wszystko to stało się tak jakoś przypadkowo i że po za kolacją, między mną a tą chórzystką, nic nie było. To jakaś bardzo inteligentna i biedna dziewczyna, która pracuje w chórze, aby coś zarobić dla licznej i uboższej rodziny...

TEN TRZECI (parska śmiechem): I ty wierzysz w tę starą bajeczkę?... (śmiech). Ty w to wierzysz?... Mało jest kobiet uczciwych na świecie, a chórzystki — to już całkiem nie ma o czym mówić!...

ON: Przepraszam cię. Sam znalazłem bardzo wiele uczciwych kobiet, pomimo wszelkich po-

zorów, każących się domyślać wręcz coś przeciwnego...

TEN TRZECI: Niema uczciwych kobiet, a jeżeli są, to ja takich nie znalazłem.

ON: A moja żona?...

TEN TRZECI: Et, to unikał!

ON: Jest więcej takich unikałów.

TEN TRZECI: A ja ci powiadam (bierze papirosa). Pozwolisz? (zapala). A ja ci powiadam, że dobór płciowy nie jest fikcją i właśnie ten dobór decyduje o wszystkim. Są kobiety, które nie znajdują przez długi czas odpowiednika w doborze i dlatego siłą faktu pozostają uczciwymi, bo zazwyczaj są kobiety za leniwe, aby szukać zapomnienia w ramionach obojętnego im mężczyzny. Drugim ważnym powodem dla którego kobiety są często do czasu uczciwe, to jest brak sposobności.

Owe bujdy literackie, dopatrujące się w duży kobiecej całej gamy nerwowej rozkoszy, kiedy narażone są na niebezpieczeństwo przyłapania w miejscu nieodpowiednim na schadzke, są zwyczajną fikcją feuilletonową. Kobieta musi mieć do zdrady idealną sposobność i wtedy zdradza con amore.

Niema w gruncie rzeczy uczciwych kobiet! Jedną weźmiesz na przepych, drugą na siłę męską, trzecią na brutalność, czwartą na rozmarzenie i poetyczność, inną na upór, jeszcze inną na ozdobne mówienie lub zazdrość — ale fakt faktem, że każdą osiąść można, byle tylko trafić w sedno.

ON: A, czy sądzisz, że nie zależy to przypadkiem od indywidualności mężczyzny?...

TEN TRZECI: Bez wątpienia.

ON: Więc dajmy na to, że ty mając do rozporządzenia wszystkie te poprzednio mi wymienione środki wiodące do uwiedzenia uczciwej kobiety, nie doznałbyś porażki, pomimo swej — przebac mi słowa prawdy — typowej brzydoty i garbu?...

TEN TRZECI: Mój mały pysk i garb wcale nie decydują o tem.

ON: Więc sądzisz, że naprzykład moja

Hela, mogłaby mię z tobą zdradzić, gdyby od-czuwała w tobie odpowiednika t. zw. doboru płciowego, lub miała ku temu sposobność, a ty dysponował poprzednio mi wymienionymi środkami, służącymi do uwiedzenia każdej kobiety.

TEN TRZECI: Et, co tu mówisz o twojej żonie! Ja się u niej nie liczę.

ON: Wiem o tem, ale powiedz mi tak szczerze, czy sądzisz, że moja żona np. mając do wyboru między mną a tobą, byłaby w stanie mnie zdradzić?...

TEN TRZECI: Powiem ci jeszcze jedno, o czym zapomniałem napomknąć: Kobieta czasem też zdradza nie dla pieniędzy, nie dla urody czy walorów danego mężczyzny, nie z zazdrości, nie z miłości, nie z wrodzonych skłonności...

ON: Więc dlaczegoż u diabła?...

TEN TRZECI: Zdradza często, dlatego, iż nie wie dlaczego zdradza...

ON: Paradoksy mój kochany!

TEN TRZECI: O nie, mój kochany! Czasem też kobieta zdradza choćby i tak wykwintego, bogatego i eleganckiego mężczyznę, jak ty, dla zwyczajnego kaprysu, ot tak od niechcienia. Niema zresztą tak uczciwej kobiety, którejby raz przecie jej cnota nie znudzila się...

ON: Więc sądzisz, że nie ma wyjątków?...

Nie znalazłeś kobiet, które nie zdradzają?...

TEN TRZECI: O tak! Znałem jedną ale ta tylko nie zdradzała męża — jak mi opowiadała — gdyż to bardzo źle wpływało na jej cześć.

ON: A przecież moja żona...

TEN TRZECI: Znowu wracasz do pani Heli!... Ależ twoja żona jest faktycznie unikatem i musi pozostać poza nawiasem naszej rozmowy. To święta kobieta!... Uczciwa, rozumna, piękna, dobra i czysta jak łza!... A kocha cię! Ach, jak ona cię kocha!... Ta kobieta nigdy nie zdobyła by się na to, aby nas zdradzić.

ON: Jaki „nas“?...

TEN TRZECI: Znowu się zapomniałem! Wybacz, ale nie mogę się odzwyczaić od uważania twego domu za mój własny.

Nowiny z dnia.

Lwów, 24. kwietnia

REPERTUAR TEATRU MIEJSK. WE LWOWIE

Wtorek o g. 7 „Tannhäuser“.

Środa o g. 7 „Orle“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, Gródecka 2 b:

Wtorek o g. 7 „Menażerja“.

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI, ul. Słoneczna:

Wtorek o g. 7 „Frasquita“.

TEATR ZYD. dyr. S. M. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Wtorek 24 o g. 7.30 „W masce“.

Środa 25 o g. 7.30 „Medea“.

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA przy ul. Bourlarda 5., o godz. 6.15, odbędą się następujące wykłady:

We czwartek, 26. bm. „Z dziejów europejskiej kultury“ (od rewolucji francuskiej do czasu wielkiej wojny).

W piątek 27. bm. „Z dziejów europejskiej kultury“ Cz. II. (Czasy 1914—1923).

„MENAŻERJA“ RAORTA. Na dzisiejszą premierę tej interesującej sztuki prawie wszystkie bilety już zostały sprzedane. Drobna część pozostałych kasy dziś napewno w przeciągu kilku godzin sprzedadzą. Sztuka grana będzie przez kilka dni z rzędu. Reżyserja spoczywająca w wytrawnych rękach Dyr. Czarnowskiego, który gra główną rolę, oraz bardzo dobra obsada zezwalają wróżyć „Menażerji“ trwałego powodzenie na scenie Teatru Małego.

TRZECIA CZĘŚĆ CYKLU WAGNEROWSKIEGO a mianowicie „Lohengrin“, którego każde przedstawienie wypełnia doszczętnie widownie dane będzie we czwartek z pp. Platówna, Green-Skazowa, Prawdzicem, Cyganikiem, Zepothem, w głównych rolach.

„LABĘDZIE JEZIORO“. Prześliczny baletniowy balet czteroaktowy pod tym tytułem wystawia Teatr Wielki, z udziałem kilkudziesięciu osób. Bliższe szczegóły podamy niebawem.

30-LECIE PRACY NAUKOWEJ PROF. ROMERA. Dnia 21. b. m. uczcili uczniowie 30-letnie pracy naukowej prof. Eug. Romera uroczystym posiedzeniem „Kółka Geografów Uniw. Jana Kazimierza“. W krótkich lecz z głębi serca płynących słowach wyrazili hołd pracy nauczycielskiej i naukowej Jubilata dawni i obecni uczniowie, oraz przedstawiciel Polskiego Tow. Krajoznawczego prof. dr. Fuliński.

Uświetnił uroczystość H. Arctowski odczytem o pomiarach geotermicznych (w polskich szybach naftowych, w którym obok znakomitych wyników naukowych przebijala nuta serdeczna pod adresem Jubilata, tak wielce zasłużonego dla skupienia sił naukowych polskich, na obczyźnie rozprószonych.

ZAPRZYSIĘŻENIE NOWOZACIĘŻNYCH WE LWOWIE. W ub. niedzielę w koszarach przy ul. Jabłonowskich odbyło się z paradą uroczyste zaprzysiężenie około 2.000 rekrutów z całej Wsch. Małopolski.

PRZYBYCIE GEN. LE RONDA DO LWOWA. General Le Rond, b. przewodniczący komisji plebiscytowej na G. Śląsku, w ub. niedzielę przybył wraz z małżonką do Lwowa. Na dworcu głównym zjawili się celem przywitania przybyłych gości: prezydent Neuman i przedstawiciele władz. Obecna była również kompania honorowa wraz z muzyką 19 pp. Gen. Le Rond zamieszkał we Lwowie w hotelu Krakowskim.

POSIEDZENIE WYDZIAŁU TOWARZYSTWA DZIENNIKARZY POLSKICH we Lwowie odbędzie się we środę 20. bm. o godz. 5-tej popołudniu w sali Kasyna i Koła lit.-art.

MILJONÓWKA. W sobotniem ciągnięciu milionówki padła wygrana na Nr. 0.414.060.

KURSY WALUT. Wczoraj płacono obce waluty podobnie jak w sobotę ub. tygodnia. Akeje przemysłowe i bankowe były poszukiwane i miały tendencję zwyżkową. W PKKP. wczoraj płacono: dolary 46.470, franki franc. 3.070, fr. szwajc. 8.415, f. sterl. 216.000 Mp. Liczni posiadacze dolarów w wielkiej ilości mieniali dolary, których nabyto tu około 30.000 sztuk.

Na giełdzie oficjalnej we Lwowie płacono:

dolary od 45.250 do 46.500, dol. Kanad. 45.250, marki niem. 1'70—1'80, leje rum. 210—220, liry 2.430, dynary 430, franki franc. 3.090, fr. belg. 2.615, fr. szwajc. 8.510, kor. czeskie 1.380, kor. ustr. 0'68, f. sterl. 220.500 Mp. Wczoraj w Zurychu notowano markę polską 0.0115.

CENY ZBOŻA. Na giełdzie zbożowej we Lwowie wczoraj płacono: pszenicę, za 100 kg. od 194.000 do 205.000, żyto 136.000—137.000, owies 140.000—145.000, fasolę mieszaną 103.000, mąkę żytnią 65 proc. 230.000—237.000, pszenną 70 proc. 334.000—350.000, kaszę hreczahną 182.500, siano, słodkie, prasowane 43.000 do 45.000 Mp.

Z PRZYGÓD MŁODOCIANEGO NARYBKU. 10-letni Józef Badach i 12-letni Wład. Nowakowski zapewne w celu poznania tajemnic miasta, zbiegli z Zakładu sierot przy drodze Kadeckiej.

3-letnia Marja Zagmarek, wraz z innymi dziećmi wyszła z domu przy placu Strzeleckim 3. i zabłąkała się aż na ulicę św. Mikołaję, Matka poszukując zaginioną znalazła ją w komisariacie I-szej dzielnicy, gdzie dziecko ufolkowano.

Z POGOTOWIA RATUNKOWEGO. M. Hubenberg zgłosił się w celu zaopatrzenia ze złamaną ręką, 13-letnia Salla R. uczennica, zjawiła się ze zranionem ramieniem, podając, iż ojciec chcąc ją ukarać, zranił ją nożem, który trzymał w ręce. — Parę osób zgłosiło się pokasanych przez psy. Samuel Silber, po zaopatrzeniu podał, iż pokasał go wściekły pies Kaiferowej; zamieszkałej w Ryńku. Wymienionym udzielono pomocy.

TRAGICZNA ŚMIERĆ CHORAŻEGO W. P. POD LWOWEM. W ub. niedzielę po południu gościńcem między Rzesną Polską a Brzechowicami jechili motocyklem podporucznik Perepenko wraz z śledzącym w koszu chorażym Tadeuszem Szczepkowskim. Nadjechała furą, zaprzężona w jednego konia, który spłoszył się i potracił dyszlem motocykl. Choraży Szczepkowski chciał wyskoczyć z motocyklu, który jednak skierowany na bok, wpadł do śpiwu. Wskutek upadku Szczepkowski poniósł śmierć na miejscu z powodu zmiążdżenia czaszki, zaś podpor. P. doznał wstrząsu nerwowego i usiłował sobie odebrać życie na widok śmierci kolegi. Obecni przy tym wypadku uniemożliwili ten desperacki zamiar, poczem podpor. Perepenkę przewieziono do szpitala. Na miejscu wypadku jawiła się komisja wojskowa, zaś delegowani oficerowie zawiadomili rodzinę tragicznie zmarłego chorażego.

KRWAWA UCIECZKA WIĘZNIÓW. W piekarni, znajdującej się w budynku więziennym w Mokotowie pod Warszawą byli zajęci: Aleksander Nidenko, Antoni Debich, Franciszek Nowicki, z zawodu piekarze i rzeźnik Stanisław Ryszkowski, skazani za bandytyzm na długoletnie więzienie. W ub. niedzielę aresztanci ci workami zadusili dozorcę Korowskiego i dobili ud rzeniem siekiery, następnie siekiarą zabil stojącego przed piekarnią wartownika Łapińskiego, zaciągnęli trupa do piekarni, zabrali jego karabin i przystawili drabinę do muru. W tej chwili nadbiegł wartownik Ruciński. Zbrodniarze trzema strzałami położyli go trupem, zabrali jego karabin i piaszcz, poczem szybko przesadzili mur i zbiegli. Strzały zaalarmowały straż więzienną, jednakowoż mimo natychmiastowego pociągu zbiegów nie ujęto.

ARESZTOWANIE PODEJRZANEGO O MORD OSOBNIKA. Hela P., licząca lat 13, zamieszkała przy rodzicach przy ul. Bartosza Głowackiego, wróciła onegdaj z lekcji do domu o godzinie 10 wieczór. Dziewczyna zeznała rodzicom, iż pewien „pan“ około 30-letni na ulicy nawiązał z nią rozmowę, obdarzył czekoladą, a następnie wywabił na przechadzkę w pole. Gdy chciał ją wprowadzić do lasu Kleparowskiego, dziewczyna oparła się jego namowom, przypominając sobie, iż w tym lesie przed kilku miesiącami zamordowano dziewczynę Jancję Jaźmińską. Powiadomiona o tem policja aresztowała tego „przyjaciela“ nieletnich dziewcząt, którym jest Kazimierz Wodziński, dziurter, karany za kradzieże. Policja przeprowadza obecnie śledztwo w kierunku ustalenia dalszych dowodów winy aresztowanego, — gdyż możliwym jest, że Wodziński jest właśnie mordercą owej J. Jaźmińskiej. Aresztowany nie przyznaje się jednak do tej zbrodni.

— NA FUNDUSZ PRAS. „DZIENNIKA LUD.“ złożyli ob. Baczyński Józef 10.000 Mkp., S. S. 22.988 Mkp.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje Administracja „Dziennika Ludowego, Sykstuska 21, II. p.

— PODZIĘKOWANIE. Podpisany Zarząd Koła miejscowego Związku Zaw. Prac. Kolej. Rzpltej Polskiej we Lwowie składa niniejszem tą drogą gorące i szczere podziękowanie zespołowi „Muzyki kolejowej“ i jego kapelmistrzowi, kol. Kohutowi za bezinteresowne i znakomite wykonanie utworów muzycznych, chórowi „Syrrena“ i dyrygentowi, kol. Pleniowi za wysoce artystyczne i pełne poświęcenia przygotowanie, w tak krótkim czasie produkcji wokalnych, WP. Polko za wykończenie wspaniałych haftów na sztandarze — oraz wszystkim tym, którzy czyto materialnie czy też przez bezpośrednią współpracę pomogli i ułatwili Zarządowi ufundowanie sztandaru. Ponadto poczuwa się Zarząd do miłego obowiązku złożyć na tem miejscu wyrazy serdecznej podziękii wszystkim wogóle, którzy przez swe uczestnictwo w uroczystości odsłonięcia sztandaru przyczynili się do jej uświetnienia.

Zarząd Koła miejsc. Z. Z. K. we Lwowie.

Osobliwości rejestracji wojskowej.

Z powodu odbywającej się obecnie we Lwowie rejestracji wojskowej, dochodzą nas ustawiczne skargi na postępowanie różnych organów, które te czynności przeprowadzają.

Obowiązani do rejestracji mają się zgłaszać w porządku alfabetycznym. Wedle urzędowych ogłoszeń, kto nie zgłosi się w oznaczonym dniu z powodu uzasadnionych przeszkód, ma się zgłosić w dodatkowym terminie 5. maja.

Tymczasem już teraz każdego kto się nie zgłosił w oznaczonym dniu, sprowadza się przez policję, wielu bez żadnego powodu się aresztuje, dodatkowe wezwania doręczają się po terminie, w którym należało się stawić. Nakazuje się dodatkowe stawienie, a komisja odprawia zgłaszających się z powrotem.

Temi bezmyślnymi zarządzeniami wywołuje się tylko zamieszanie i przegoryczenie, bo nikt nie jest pewny, czy mimo kilkakrotnego chodzenia do komisji i niepotrzebnej straty czasu nie będzie następnego dnia aresztowany.

Możeby komenda miasta, która podobno swymi zarządzeniami wprowadza to zamieszanie i daje powód do słusznych skarg, zaczekała do 5. maja, bo dopiero po tym terminie, gdy już wszyscy będą mieli fizyczną możność stawienia, można stosować przymus.

Dziwnym zbiegiem okoliczności szykany te trafiają głównie robotników, którzy mają także coś innego do roboty, a nie tylko wystawianie przed lokalem rejestracji. Przedewszystkiem same władze niech się stosują do swych zarządzeń, a dopiero potem wymagać tego od innych.

Sdrawy partyjne.

* BILETY WSTĘPU NA PRZEDSTAWIENIE W DNIU 1. MAJA już są do nabycia w Księgarni Ludowej przy ul. Szajnochy 2, oraz w Sekretarjacie P. P. S. — Graną będzie komedja Kiedrzyńskiego „Czysty interes“.

* SEKCJA ZWIĄZKOWA KOMITETU MAJOWEGO, odbędzie swe posiedzenie, we środę, 25. b. m. o godz. 7-mej wiecz. w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2. II. p.

Wzywa się wszystkie towarzyski i wszystkich towarzyszy, którzy byli na posiedzeniu w środę ubiegłą, aby na tem posiedzeniu koniecznie się zjawili z osobami, które zobowiązali się ze sobą przyprowadzić.

Sekretarjat P. P. S.

* „WSPÓLNEJ NAUKI“ piąte zebranie, odbędzie się we wtorek, 24. b. m. o godz. 7-mej wieczorem.

Sekcja oświatowa P. P. S.

ŚRODKI ZARADCZE NA SPADEK MARKI. WARSZAWA, 20. kwietnia. (Tel. Wł.) Ministerstwo skarbu wydało szereg zarządzeń dla opanowania kursu dolara.

Uroczystość Związku kolejarzy lwow.

ODSLONIĘCIE SZTANDARU ZWIĄZKOWEGO.

W niedzielę kolejarze lwowscy obchodzili uroczystość odsłonięcia pięknego sztandaru związkowego. Na czerwonym tle z jednej strony widnieją wspaniałe wyhaftowane insygnia kolejowe z napisem: „Wolnym torem, w nowy świat“, a z drugiej widnieje napis: „W jedności siła“. Slicznie rzeźbione drzewce z zakończeniem wypracowanym w metalu, wszystko to prawdziwie artystycznej roboty tow. Borowca, Nowosielskiego, Rudnickiego i Eberharta.

Sala Sokoła II. zappełniła się po brzegi, mnóstwem delegatów z prowincji i reprezentantów robotniczych Lwowa. Odsłonięcia sztandaru dokonali po krótkim przemówieniu tow. Urseł, a tow. Stelmach i Eberhart jako chorążowie ujęli mocnymi dłońmi ten nowy proporzec związkowy.

Imieniem partii naszej przemówił tow. Szczyrek, poświęcając serdeczne wspomnienie tym wszystkim towarzyszom kolejarzom, którzy przed dziesiątki lat niezłomnie i z nadludzkim poświęceniem kładli podwaliny organizacji socja-

listycznej i zawodowej, dziś tak potężnej i wielkiej. Życzeniem, aby nowy sztandar wiódł rzesze kolejarskie od zwycięstwa do zwycięstwa aż do rychłego zrealizowania wielkich haseł socjalizmu, zakończył mówca burzą oklasków nagrodzone przemówienie. Przemawiał następnie tow. Glazur z Krakowa, reprezentanci Kół prowincjonalnych i lwowskich organizacji robotniczych, poczem nastąpiło wbijanie gwoździ.

Nastąpiła część artystyczna: p. Stachurowa doskonale deklamowała „Czegóż chcą oni?“ Sieroszewskiego, a Olech „Barykadę“ Tetmajera, poczem zespół artystyczny odegrał „W Dąbrowie Górniczej“ Zapolskiej. Na wyróżnienie zasługuje gra Kowalskiego, Stachurowej i Stasińkówny. Podczas całej uroczystości przygrywała znakomita orkiestra kolejowa i śpiewał dobry, choć młody jeszcze chór kolejarzy. Miłą uroczystość zakończono odprowadzeniem sztandaru do lokalu Związku.

Bombą i pałką.

ZAMACH DYNAMITOWY NA REKTORA UNIWERSYTETU KRAKOWSKIEGO.

W Krakowie przy ul. Studenckiej mieszka we własnym skromnym domku rektor uniwersytetu krakowskiego Natanson wraz z rodziną. Na dom ten urządzono zamach dynamitowy, który poczynił znaczne szkody w urządzeniu domu; w ludziach na szczęście ofiar nie było. Śledztwo policyjne nie zdołało ustalić sprawcy tego barbarzyńskiego zamachu, powszechna jednak jest opinia, że bombę podłożyła jakaś tajemna ręka z gniazda najczarniejszej reakcji, która graasuje i szerzy się po całej Polsce. Bomba, przeznaczona na rozszarpanie prof. Natansona, miała znaczenie nie tylko lokalne. To miała być zemsta za to, że prof. Natanson nie zajął stanowiska wobec „numerus clausus“. Nie chciał jako rektor przechylać tej sprawy na tę lub ową stronę. Rozwojowcy, którzy uformowali się w Krakowie w „Związek czynnej obrony polskości“, nie mogli wybaczyc profesorowi jego bezstronności, chcieli, by wyraźnie oświadczył się za „numerus clausus“. „Głos narodu“ wyraźnie swego czasu nawoływał do czynu przeciw tym 32 profesorom uniwersytetu krakowskiego, którzy głosowali przeciw „numerus clausus“.

Wytwarzano nastroje bardzo bliskie okresowi grudniowemu, że przypomniły choćby słowa gen. Hallera, który po wyborze śp. Narutowicza wyraził się był, że nie można ścierpieć tej zniewagi! (wyboru Narutowicza).

Z nastrojów rodzą się czyny.

Jak w Warszawie Narutowicz, tak w Krakowie miała paść ofiarą osoba najbardziej wysunięta, reprezentująca władzę uniwersytecką, jego rektor. Jak trafnie podnosi „Naprzód“,

„huk bomby ekrazytowej, podłożonej pod dom rektora uniwersytetu Jagiellońskiego — to akompanjament do akcji za numerus clausus, prowadzonej właśnie w sejmie przez profesora tegoż uniwersytetu, Konopczyńskiego“

3 sali sądowej.

PROCES KOMUNISTYCZNY WE LWOWIE.

Wedle aktu oskarżenia w Przemyślu powstała w ubiegłym roku organizacja komunistyczna, której zadaniem było w pierwszym rzędzie zorganizować młodzież przemyską, a następnie rozszerzyć organizację tę na całą Polskę. Jednym z najgorliwszych współdziałaczy był abiturjent gimn. Wilhelm Herchdörfer. Organizacja ta miała pozostawać w ścisłym związku z partią komunistyczną i wysyłać delegatów do władz partyjnych.

Organizacja przemyska otrzymywała z centrali warszawskiej mnóstwo pism agitacyjnych. Rozpowszechnianiem i rozwożeniem tych broszur zajmowała się absolwentka szkoły handl. Chaja Stein. W listopadzie ub. roku przytrzymała ją we Lwowie policja wraz z waltzą pełną bibuły agitacyjnej

We Lwowie odbył się wczoraj wiec „organizacji narodowych“ celem zaprotestowania przeciw dalszemu pobytowi uchodźców żydowskich we Lwowie i Małopolsce. W obecności senatora Thuliego, po kilku prowokacyjnych w stosunku do rządu przemówieniach, jeden z mówców — jak notuje „Słowo polskie“ — wezwał społeczeństwo do podjęcia rejestracji (?) uchodźców we Lwowie; zaznaczył przytem, że społeczeństwo w legalny (?) sposób przystąpi masowo do ich wysiedlenia z obrębu Lwowa. Za to miał ów mówca otrzymać „burzliwe oklaski“. Ani pan senator Thulie ani nikt inny przeciw temu anarchistycznemu wystąpieniu nie protestował.

Bomba krakowska czy wiec lwowski — to równorzędne, acz na razie różne w skutkach metody czarnych terrorystów w Polsce.

Bezprawiem chcą łamać prawo. Amerykański prokurator generalny Daugherty w liście do pewnego stowarzyszenia adwokatów wypowiedział charakterystyczne słowa, które powinny wywołać opamiętanie i wśród anarchistów polskich:

„Naród musi wybrać dwie drogi: albo szanować uchwalone przez siebie prawo, albo zginąć w zamętach bezprawia. Wszystkie prawa — czy to niepodobające się mniejszości, czy większości, dopóki nie są zniesione lub unieważnione, muszą być wypełniane zarówno przez biednego jak i bogatego wszędzie, gdzie rozciąga się władza sztandaru gwiazdowego“.

Żywiół reakcyjny od chwili przywrócenia niepodległości Polski prowadzi antypaństwową robotę w administracji, szkole, kościele, w wojsku, wszędzie, gdzie tylko dotrzeć może.

A każdorazowy rząd przypatruje się bieżnie tym aktom, tym czynnikom bezprawia, zamiast zmuszać do poszanowania prawaa.

Aresztowani Herschdörfer i Steinówna stanęli wczoraj przed tut. trybunałem przysięgłych. Rozprawę prowadzi s. s. o. Angielski, oskarża prok. Landau, bronią adwokaci dr. Kibitz i dr. Hankiewicz.

Herschdörfer przyznaje się do tego, że jest komunistą i że w tym kierunku już od dłuższego czasu pracował. W całej akcji porozumiał się z komitetem warszawskim, który nawet wysłał doń specjalnego kurjera. Wzorem jego poprzedników z dawniejszych procesów komunistycznych starał się wygłosić na rozprawie referat na temat ideologii komunistycznej, ale nie pozwolił na to przewodniczący trybunału.

Przesłuchana Steinówna przeczy jakiegokolwiek winie. Przyznaje, że wprawdzie czytywała literaturę komunistyczną, a nawet była sekretarką komitetu wyborczego „piątki“ (lista komunistyczna), twierdzi jednak, że w pracach organizacji komunistycznych żadnego nie brała u

działu, a krytyczną walizę otrzymała od jakiegoś nieznanego jej młodego mężczyzny, który jej się przedstawił jako Marcinowski. Mianowicie poznała się z nim, jadąc pociągiem z Przemyśla do Lwowa. Spędziła z nim we Lwowie cały dzień, a wieczorem powróciła do Przemyśla. Tu Marcinowski miał ją poprosić, aby mu przechowała walizkę i przywiozła nazajutrz do Lwowa, gdzie ją miał oczekiwać na peronie. Twierdzi, że wartość tej walizy nie znała. Przybywszy następnie do Lwowa, nie mogła nigdzie odszukać Marcinowskiego. Udała się na ul. Grunwaldzką, gdzie wedle jego zapodania miał mieszkać i podczas tych poszukiwań aresztował ją policjant Antoni Cichocki.

W postępowaniu dowodowym przesłuchano wczoraj świadka Józefa Majewskiego, szefa defenzywy przemyskiej. Świadek podaje szczegóły z inwigilacji działalności Herschdörfera i organizacji przemyskiej, nie dodając zresztą do materiału żadnych ciekawych momentów.

Dziś rozprawa zostanie ukończona i zapadnie wyrok.

3 ruchu robotniczego.

§ STREJK W KOŚCIARNI. W poniedziałek 23 bm. wybuchł strejk w kościarni i fabryce farb Perlmuttera z powodu niewypłacenia robotnikom za miesiąc marzec wykazanego przez urząd statystyczny dodatku drożyznianego, na który się w swoim czasie sami fabrykanci zgodzili. Pp. fabrykanci uważają, że robotnikom się już za dobrze dzieje, że dla robotników nie ma drożyzny, że zarobek 9000 mk. dziennie jest zupełnie dla nich wystarczający. Wobec takiej prowokacji robotnicy solidarnie stanęli do strejku. Sądzimy, że każdy uczciwy człowiek przyzna rację robotnikom. Tymczasem policja państwowa zamiast bronić robotników, wysługuje się kapitalistom i utrudnia robotnikom walkę, aresztując ich. Zwracamy się do komendy policji, aby raz położyła kres tej haniebnej roli organów policyjnych.

§ STREJK W FABRYCE KONSERW. W fabryce konserw Ruckera wybuchł strejk z powodu nieuwzględnienia żądań robotników i wydalenia męża zaufania. Przy ostatniej regulacji płac robotnicy zgodzili się na niższy procent pod warunkiem, że nie będzie redukcji personalu; tymczasem p. Rucker nie poczuwa się do obowiązku dotrzymania zobowiązań, wobec tego robotnicy solidarnym wystąpieniem wykazali tym panom, że swoich mężów zaufania potrafią obronić przed samowolą fabrykantów. Dla ilustracji podajemy do wiadomości ogółu, że robotnicy w tej fabryce zarabiają 6.150 mk. dziennie, a kobiety 4.200 mk. Ciekawimy, czy p. Rucker wyżyłby z takiej płacy.

§ BACZNOŚĆ MALARZE I LAKIERNICY Z PROWINCJI! Wobec tego, że we Lwowie przeprowadzana jest akcja cennikowa, wzywa się wszystkich zamiejscowych malarzy i lakierników, aby aż do odwołania do Lwowa po pracę nie przyjeżdżali i nie narażali się na koszt.

Zw. Zaw. mal. i lakierników we Lwowie.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY CEGLARSCY! Od kilku tygodni, robotnicy ceglarscy we Lwowie, stoją w walce o poprawę bytu, na żądania nasze, właściciele cegielń nie dają odpowiedzi. Przestrzegamy robotników na prowincji przed przyjazdem do Lwowa.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY FRYZJERSCY Z PROWINCJI! Związek zawodowy pracowników fryzjerskich ostrzega pracowników fryzjerskich przed przybyciem do Lwowa ze względu na odbywającą się akcję cennikową.

Przy sposobności nadmieniamy, że firmy: Kurz przy ul. Ruskiej i Schildhorer przy ul. Zamarynowskiej stoją w bojkocie i należy owe firmy omijać.

Komunikaty.

× DO CZŁONKÓW SPÓŁ. TWA WYDAWNICZEGO WE LWOWIE. W myśl uchwały walnego z gromadzenia z dnia 13 grudnia 1922, wysokość udziału wynosi 10.000 mk., który należy spłacić najdalej do końca b. r.

Rada Nadzorcza.

Kto jest p. senator Ludwik Hammerling.

Po wyborach zwróciła uwagę tajemnicza osoba senatora Hammerlinga, członka klubu P. S. L. „Piasta“, który obecnie patronuje porozumieniu chjeńsko-piastowemu.

Już dnia 19. kwietnia 1920 r. pisał o nim bratni „Robotnik“ w artykule p. t.: „Skandal wśród wychodźstwa amerykańskiego. Syn p. Paderewskiego narzędziem w rękach oszustów“. W artykule tym powtórzono za prasą amerykańską dwie depeche z Nowego Jorku. Z depech tych wynika, że sędzia najwyższego sądu w stanie New-York wydał rozkaz obłożenia aresztem majątku Ludwika Hammerlinga, b. prezesa „prasy obcojęzycznej w Stanach Zjednoczonych“. Powodem tego rozkazu, była skarga pasierba p. Paderewskiego, Wacława Górskiego, w której Górski oskarża Hammerlinga, że uciekł do Europy, aby nie płacić wierzycielom swych zobowiązań, które wynoszą z górą 20. tys. dol. Poza tem p. Górski, jako prezes Polskiej Kompanji Eksportowej oskarża Hammerlinga o zdefraudowanie 39 tys. dolarów, złożonych przez Polaków amerykańskich, akcjonariuszy tej Kompanji. Hammerling namówił Górskiego, aby ten został prezesem Poland Export Corporation i zapewnił G., że ta korporacja będzie dawała rocznie 100 tys. dol. dochodu, z czego czwarta część miała przypaść G. Tymczasem, jak dowodził Górski, Hammerling zebrał 250 tys. dol. dla tej korporacji i machnął do Europy. Pan Górski został na lodzie. Firma „Poland Exp. Corp.“ reklamowała siebie zapomocą nazwiska p. Paderewskiego.

Wedle bliższych informacji p. Louis, (takie imię nosił Hammerling w Ameryce), Hammerling urodził się w r. 1870 w Darachowie, w b. Galicji, w rodzinie żydowskiej, i jako mały chłopiec emigrował do Ameryki, gdzie z biegiem lat dorobił się znacznego majątku, i został prezesem stowarzyszenia prasy obcojęzycznej, obejmującego z górą 700 pism.

P. Louis Hammerling zamerykanizował się, przyjął obywatelstwo St. Zjedn. do polskości się nigdy nie przyznawał, po polsku mówić nie umiał. Poślubił według rytuału żydowskiego niejaką p.

Szachterównę, z którą rozwiódł się w r. 1914. W rok później p. Hammerling wychrzcil się i poślubił katoliczkę i Polkę p. B.

Długoletni swój pobyt w Ameryce p. Hammerling przerwał na kilkanaście tygodni w 1911 roku kiedy przyjechał do Galicji i kupił majątek Brody, koło Kalwarji.

Podczas wojny, zanim St. Zjednoczone wzięły w niej czynny udział, p. Hammerling, jako prezes „American Association of Foreign Language News-papers“ był inicjatorem oświadczenia wydrukowanego w kilku setkach pism.

Oświadczenie to zawierało wezwanie do obywateli amerykańskich, aby przeszkadzili wyrobom amunicji do celów wojny. Upozorowane to było względami humanitarnymi, ale godziło w państwa koalicyjne, które kupowały broń i amunicję w Ameryce, podczas gdy Niemcy z powodu blokady nie mogły liczyć na amunicję amerykańską. Za umieszczenie tego oświadczenia, popierającego akcję niemiecką, p. Hammerling w r. 1918, był pociągnięty do odpowiedzialności przed komisją senatu St. Zjednoczonych. P. Hammerlingowi zarzucono również sfalszowanie metryki, podał on bowiem, że urodził się na wyspach Hawajskich, aby uzyskać dokumenty amerykańskie.

Sytuacja stawała się niemiła dla p. Hammerlinga. Wojna europejska się już skończyła. Polska odzyskała niepodległość i p. H. postanowił przyjechać na stałe do Polski.

W r. 1919 wrócił do Europy i przebywał w otoczeniu pp. Paderewskich. Wtedy to, wskutek afery firmy „Górski i Ska“ pos. Krężel i inni z klubu poselskiego PSL. Piasta interpelowali w sejmie ustawodawczym w sprawie p. H.

W 1920 r. p. H. udało się przybyć do Polski, chociaż min. spr. zagr. uważał go za „niepożądanego obcokrajowca“. P. H., rozporządzając olbrzymim majątkiem, zajął się działalnością „filantropijną“, no i został senatorem z rąbienia P. S. L. Piasta...

Jak widzimy ma ósemka swego senatora Pitzele-Orlińskiego, mają też ludowcy swego Hammerlinga.

O odmłodzenie zarządów gminnych.

Zarządy gmin wiejskich i miejskich w Małopolsce, pochodzą jeszcze z czasów przedwojennych, bądź z powodu wymarcia zastąpiono je mianowanymi komisarzami rządowymi i radami przybocznymi. Ten anormalny stan wymaga natychmiastowej zmiany.

Sprawą tą, zaczęła się już zajmować sejmowa komisja administracyjna.

W czwartek rozpatrywano na niej wniosek pos.: Bryla i Pawłowskiego w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rad Gminnych w Małopolsce i zmian w ordynacji wyborczej (ref. p. Ostrowski), oraz wniosek, tow. dr. Marka w sprawie zmiany ordynacji wyborczej do Rad Miejskich w Małopolsce (ref. tow. dr. Pragier.).

Piastowcy w wnioskach swych próbowali przemycić „w formie tymczasowej“, do polskiego ustawodawstwa samorządowego zasadę kurjalności, i w tym duchu przedłożyli wniosek, pozostawiający w mocy dotychczasowy system kurjalny, wprowadzony w Małopolsce przez ustawodawstwo austriackie, domagali się tylko utworzenia nowej kurji powszechnej dla ludności nieopodatkowanej. Wniosek Piastowców, jak się należało spodziewać, spotkał żywy oddźwięk na prawicy, która przez usta mowców swoich, p. Kozłowski i Prószyńskiego poszła nawet tak daleko, że zaczęła nawet kwestjonować samą zasadę równości prawa wyborczego także i w zastosowaniu do wyborów sejmowych.

Stanowczo wypowiedział się przeciw wnioskowi Piastowców p. Putek (Wyzwolenie).

Tow. dr. Pragier, w dłuższym przemówieniu umotywował stanowisko P. P. S. w powyższej sprawie. Wnioski, zmierzające do utrwalenia zasady kurjalności wyborów, pokrywane pozorem zachowania politycznego stanu posiadania ludności polskiej, zdążają w rzeczywistości do uprz-

wilejowania obszarników i zamożniejszych włościan, bez względu na ich narodowość.

Uprzywilejowanie własności stanowi też w istocie rdzeń samych wniosków, a frazeologia nacjonalistyczna jest jedynie drobiona dla ich łatwiejszego przeprowadzenia. Tow. dr. Pragier oświadczył, że próba utrwalenia systemu kurjalnego w ustawodawstwie samorządowym, nawet choćby w formie „tymczasowej reformy“ będzie przez PPS. uważana za usiłowanie stworzenia precedensu w tej doniosłej sprawie. Dlatego też PPS. z całą siłą próbie się tej przeciwstawi i nie dopuści do przeforsowania reakcyjnego wniosku.

W tym duchu przemawiał również tow. dr. Marek, podnosząc, iż projekt p. Pawłowskiego sprzeciwia się Konstytucji, dzieli państwo na dwie kategorie: Kongresówkę i Poznańskie, które mają 5 przymiotnikowe prawo głosowania w gminach wiejskich i miejskich, i Małopolskę, która jęczy pod starą z czasów zaborczych systemem kurjalnym. Stanowisko p. Prószyńskiego, który pragnie nawet utrzymać dotychczasowy stan bezprawia w Małopolsce, t. j. komisarzy rządowych w Małopolsce Wsch. dlatego, że są Polakami, nie da się również pogodzić z Konstytucją i zagwarantowanymi prawami mniejszości narodowych, które również muszą być dopuszczone do samorządu, jako jedynej platformy porozumienia się.

Okazało się, że Piast opuszczony nawet przez chadeków, znalazł się tylko w towarzystwie Zw. Nar., Piastowcy przychylił się do wniosku p. dr. Putka, domagającego się opracowania przez podkomisję tymczasowej ordynacji wyborczej dla gmin wiejskich i miejskich w Małopolsce, bez brania za podstawę wniosku Piastowców.

Wywóz z Małopolski.

W lutym wydała Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, świadectwa pochodzenia na wywożone — głównie do Francji — artykuły w następujących ilościach:

Materiały drzewne 101 wagonów, Parafina 2 wagony, benzyna 2 cysterny, zioła lecznicze 30.000 klg.

Wartość towarów, zaopatrzonych w świadectwo pochodzenia na eksport do Francji w dane w lutym b. r. wynosi 1,424 dol. ameryk. 24.901 franków belgijskich, 305.322 franków fr. i 87,369.568 mk. polsk.

Urwie się graczem polskim w Sopotach.

Władze polskie zaprowadziły ścisłą kontrolę nad uczestniczącymi w domu gry w Sopotach obywatelami polskimi. — Zbierane będą nazwiska graczy i rozciągnięty zostanie dozór nad tem, ile który z nich przegra. Po powrocie do kraju wszczęte zostaną u podejrzanych i zapisanych osób dochodzenia, jaką drogą zdobyły przewieźć do Gdańska pieniądze, przewyższające określona normę i pozostawione w domu gry. Urzędnicy i wojskowi uczestniczący w domu gry chociażby tylko dla przyglądania się, o ile nie mają osobnego na to pozwolenia, zwolnieni będą ze służby i degradowani.

Ze sportu.

LECHIA — POGON 0:6 (0:2). Zawody o mistrzostwo kl. A. Gra interesująca przy znacznej przewadze Pogoni. W pierwszej połowie gry strzela Kuchar 2 bramki. Lechia mimo iż gra z wiatrem nie może się zrewanżować. Po zmianie pól zdobywa Kuchar jeszcze 2 bramki dla swych barw, również i Bacz w tem pierwszą z karnego. W Lechii najlepsi byli obrońcy. Atak słaby.

Z Pogoni szczególnie wyróżnili się: Kuchar i Schneider. — Rogów 7:2 dla Pogoni. — Sędzia bardzo dobry.

CZARNI — HASMONEA 2:1 (0:0) o mistrzostwo klasy A. Sędziował p. kpt. Engel.

STANISŁAWÓW: REWERA — POLONIA (Przemyśl) 2:2 o mistrzostwo. Sędziował p. Fischer.

CZARNI II. — LECHIA II. 5:0 (2:0) o mistrzostwo kl. B. Tylko wiatrowi ma Lechia do zawdzięczenia, że wynik nie był dwucyfrowy. Sędziował p. Usarz.

JUTRZENKA — SPARTA 3:0 (0:0) o mistrzostwo kl. B.

POGON II. — BIALI 5:1 (3:0) o mistrzostwo kl. B. Sędziował p. Schargel.

A. Z. S. — STRZELEC 5:2 (2:1). Drużyna Strzelca złożona z młodych graczy, z każdym matchem się poprawia. Miała przeciw sobie przeciwnika fizycznie znacznie silniejszego, mimo to wytrzymała tempo i grała ładnie, kombinacyjnie. Kierownictwo sportowe Strzelca dobrze postępuje, że stara się o rozgrywki z silniejszymi drużynami, gdyż przez to drużyna się wyrabia. Sędziował p. Zbożil.

POGON III. — KORP. KADETÓW 3:1 (1:0)

CZARNI V. — LECHIA IV. 5:0 (2:0).

POGON IV. — BIALI II. 4:0 (0:0).

AMATORZY — D. S. K 2:0 (0:0).

SIŁA — JUTRZENKA jun. 2:1 (0:0)

KRAKÓW: WISŁA — STURM 4:0 (0:0).

MAKKABI — CRACOVIA II. 2:1 (1:1).

BIELSKO: CRACOVIA — B. B. S. V. 3:0 (1:0).

WARSZAWA: POLONIA — JUTRZENKA (Kraków) 1:1 (1:0).

Sprawy partyjne.

* ESPERANTA Komitet organizacyjny odbędzie swe posiedzenie w środę 25 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2, II. p. Tow.: Pomykała, Hewak, Karmelita i Heliński przybyć powinni obowiązkowo.

DLA PIERSIOWO CHORYCH

Każdy lekarz ordynuje przy wszelkich chorobach dróg oddechowych uporczywym kaszlu i t. d. najlepszy, jedynie wypróbowany środek

„SULFOCOL LAOKOON“ w każdej aptece — do nabycia —

Zakłady chemiczne „LAOKOON“, Sp. z ogr. odp, we Lwowie, Lindego 6.

Teatr żydowski
Jagiellońska 11.
dyr. S. M. Gimpel

Wtorek 24 o g. 7:30. Premiera.

W m...ce

melodramat w 3 aktach Siegla

Środa 25 kwietnia o g. 7:30

MEDEA

tragedja w 4 aktach.

Bilety wcześniej do nabycia w domu pończoch „KAHANE“ ulica Jagiellońska 11, od godz. 6-tej przy kasie teatru

Ujęcie złodzieji kolejowych.

Stryj w kwietniu.

Od pewnego czasu na linii kolejowej Stryj-Drohobycz okradano pociągi towarowe.

Nie dawno skradziono kilka worków mąki i cukru. Innym razem swinie, ciele, zaś w Gajach wyżnych skradziono z kotła większą ilość nafty. Policja Drohobycka nie namyślając się długo, powiedziała sobie: skradziono z pociągu, to kolejarze pokradli. I dalejże robić rewizje a konduktorów w Stryju, a nie znalazłszy niczego rzuca się cież podejrzenia na Bogu ducha winnych.

Aż tu przed kilkunastu dniami złodzieje zaczęli w nocy deski zrzucać z pociągu. Zgłosił to konduktor w Drohobyczu, co przyjęła policja na stacji do wiadomości, ale nie wyruszyła na miejsce kradzieży. Urzędnik kolejowy w Drohobyczu zatelefonował więc do Gajów wyżnych o tym fakcie, a będący w służbie telegrafista p. Błażejowski, dwudziestokilkuletni młodzie-

niec wybrał się z połamana strzelbą dla postrachu na miejsce kradzieży, gdzie rzeczywiście deski znoszono.

Z okrzykiem stój, bo strzelam rzucił się naprzód ku jednemu. „Ręce do góry“ krzyknął, co też złodziej uczynił. Złodziejowi kazał iść naprzód do stacji Gaje wyżne i tu na miejscu przytrzymany wszystkich swoich spółników wydał. Policja mając już nazwiska zarządziła rewizję w Bolechowcach i w Gajach i znalazła mąkę, cukier i wiele innych rzeczy. Okazało się, że między złodziejami są bogaci gospodarze. Od tego czasu ustały kradzieże, a dalsze śledztwo w toku.

Dzięki więc telegrafście wykryto złodziei, a dyrekcja kolejowa pokryje sobie straty na bogatych złodziejach. Spodziewać się należy, że p. Błażejowski zostanie przez dyrekcję należycie wynagrodzony za narażenie swego życia w obronie mienia nie swego.

Zjazd w sprawie badania okresu lodowcowego w Polsce.

W Warszawie odbył się zjazd geologów i przyrodników z dziedzin pokrewnych (botaników, zoologów, mineralogów, gleboznawców i archeologów) w sprawie dotychczasowych wyników nad badaniami okresu dyluwialnego czyli lodowcowego w Polsce.

W okresie lodowcowym, to jest dziesiątki tysięcy lat temu, jak badania wykazały, znaczna część ziem Polski była pokryta lodowcami, który pozostawiły po sobie materiał skalny, otulający płaszczem te ziemie. Badania nad zlodowaceniami w Polsce mają nie tylko znaczenie teoretyczno-naukowe, ale i bardzo doniosłą wartość praktyczną dla rolnictwa, leśnictwa, przemysłu komunikacji i innych.

Referaty i dyskusja oświetlały te niezwykle ciekawe zagadnienia z wielu stron i wykazały — jak pisze „Kurjer warsz.“ względne przodownictwo w tej dziedzinie nauki polskiej w Europie. Duszą zjazdu był prof. dr. Limanowski (syn tow. Bol. Limanowskiego).

Ze Lwowa w zjeździe brali udział prof. Arctowski, Siemiradzki i Łomnicki.

Rezultaty zjazdu mają się ukazać w specjalnie przygotowanej księdze zjazdu.

Kronika samborska.

Złe się dzieje w tu. policji państwowej, która chce zapomocą bicia aresztowanych wymóc poważanie dla swego autorytetu.

Wśród członków policji państw. jest dużo takich, co byli policjantami austriackimi i podobnych eksperymentów na nich być może próbowano, i za to mszczą się na każdym aresztowanym tak, że krzyki bitych po całym Samborze głośnym echem się roznoszą.

Możeby władze kompetentne zechciały zbadać sprawę pobitych w dniu 13 bm., a między nimi Józefa Duszyła.

Z NIEDOLI MAŁOROLNYCH.

Wybory się skończyły; p. Witos swoim programem pozyskał większość głosów chłopskich. Chłopi chcieli mieć swych reprezentantów w sejmie dla obrony. A jak się przedstawia ta obrona, to małorolni chłopci z Uberec Zapłotynskich pow. Sambor już na swej skórze odczuwają. Jest tam właściciel dóbr p. Smalawski Wiktor, który z

pradziadów zaprawiony w przywileje szlacheckie sądzi, że i dzisiaj musi istnieć władca i niewolnik. Dla małorolnych, którzy nie posiadają łąki na wypaszenie krowy, Jaśnie Wielmożny p. Smalawski jest w tym wypadku dobrodziejem i wspaniałomyślnie pozwala paść na swej łące za skromnym wynagrodzeniem, bo za pracę 200 dni w roku, a jeśli masz pieniądze, to sprzeda 1 morg tej łąki za 8 milionów mkp.

O cześć wam panowie magnacji, łupcie skórę a przyspieszcie uświadomienie tych najbiedniejszych i najmniej uświadomionych.

Rolnik.

Apel do Dyrekcji kolej. we Lwowie.

Od listopada z. r. konduktorzy pociągów towarowych, stacjonowani w Przemysłu i w Stryju, wnoszą zażalenia do dyrekcji na piśmie bądź to przez stacje, lub przez sekcję konduktorską Z. Z. K., wreszcie przez zbiorowe podpisy na „czystość“ w barakach w Samborze, w ich miejscu odpoczynku. Oczekiwać należało, że na takie masowe prośby i notatki w „Dzienniku Ludowym“ referent danej sprawy p. ... .. słuszne zażądanie i sprawę załatwi. Tymczasem zarządzone wprowadzić pewne ulepszenia, — ale na tem koniec. Widząc więc, że referent jest głuchy, zwracamy się ponownie do dyrekcji z prośbą o zarządzenie, aby pod każdy koc do nakrycia dodano po 1 prześcieradło, jak to się dzieje u ludzi cywilizowanych. Ponieważ obecnie wstręt bierze kłaść się pod koc, kto się nim przykryje, wstaje w bieliznie czarnej jak u kominiarza. Również ponownie prosimy o danie stołków koło łóżek na złożenie torb i rzeczy, a to na to, aby szczury i myszy na ziemi torb nie niszczyły, a ubrania aby do ludzi wyglądały, a nie aby zupełnie zmięte były przez to, że obecnie składa się je pod poduszką. Wierzmy mocno, że chrześcijański związek konduktorów jest przeciw temu, aby prześcieradła dodać, uważając, że jest to kara doczesna na ziemi za grzechy, ale my znów nie należący do „chrześcijan“, chcemy żyć i spać po ludzku. Gdyby zaś referent tej sprawy chciał w dyrekcję wmówić, że to wszystko niepotrzebne, prosimy w tym wypadku dyrekcję, aby nam go dała na jedną noc do takiego łóżka, a mamy pewność, że za kilka dni prześcieradło znalazłoby się.

Konduktorzy z Z. Z. K.

OGŁOSZENIA.

Najdroższemu Kaziowi
najserdeczniejsze życzenia zasyła **MUNIA.**

KSIĄŻECZKĘ wojskową na nazwisko Kowalski Mikołaj, Drohobycz, wydaną przez Komisję Kontrolnych Zebrań w Drohobyczu w dniu 21. III. 1923, skradziono mi wraz z kwotą 200.000 mkp. w dniu 28. III. 1923 na Małym Rynku w Drohobyczu, którą to książeczkę uniważniam. 446.

Dr. Zofia WEPPER sekund. szpitala powszechnego. ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 3—5 ul. Janowska 25. Usuwanie włosów elektrolizą, brodawek, znamion. 30

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. GOLDSTEIN

przyjmuje kobiety od 10—12, mężczyzn od 2—5, w niedziele i święta od 9—11 ulica KRASZEWSKIEGO 1. 3.

35

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 17

Dr. SCHWARZ b. Sekundarjusz szpitala powszechn. Lwów, Słowackiego 4, naprzeciw głównej poczty. — Leczenie: płam, brodawek, włosów elektrolizą i lampą kwarcową.

Czego oczekacie??
Panie i Panowie!!

Czy nie widzicie, że wszystko wciąż drożeje, a przecież każdy z was potrzebuje towaru dla własnej potrzeby lub na sprzedaż wobec tego zawiadamiam naszych Sz. Klientów, że urządziłem wielką poświęconą wyprzedaż resztek, które będą wyprzedane po cenach znacznie niższych od cen normalnych. Dlatego radzimy każdemu korzystać z tak rzadkiej okazji i zwrócić się piśmiennymi zamówieniami do składu fabrycznego manufaktury

M. BRYL, w Łodzi.

gdzie są do nabycia następujące resztki:

- 1) MELANGE PRIMA nadzwyczaj mocny, nie do rozdzarcia, materiał na męskie letnie ubrania po 17,500 20,000 i 25,000 za metr.
- 2) KORT „Mouline“ bardzo mocny, niezbędny dla każdego na codzienne letnie ubranie. Cena za metr 22,000, 25,000 i 28,000 mk.
- 3) KORT czysto-welniany w modne desenie nadający się na eleganckie męskie letnie ubranie. Cena resztki 3 metrów na całe ubranie „A“ 90,000, gat. „B“ 125,000, gat. „C“ 165,000 mk.
- 4) KANGARNY na solidne męskie letnie ubranie w ang. desen. lub gładk. Cena za 1 metr 75,000, 100,000 135,000 i 175,000 mk.
- 5) Do każdej resztki na żądanie Klientów wysyłamy komplet podszewki pod ubranie po 50,000 i 65,000 mk.
- 6) DLA PAŃ! NOWOŚĆ SEZONU!! Eponge na damskie kostiumy śliczne desenie, w pasy i kraty, białe i szare po najtańszej fabrycznej cenie 26,000, 30,000 i 38,000 mk. za metr.
- 7) SZEWIOTY gładkie we wszystkich kolorach cena za 1 metr 19,000, 22,000, w modne pasy lub kraty mk. 23,000 i 25,000 za metr.
- 8) BATYSTY, kretony, muśliny w najpiękniejsze kolory i desenie (do prania) cena za 1 metr 8,000, 9,000, 10,000 i 12,000 mk.
- 9) PŁÓTNA białe, kolorowe i desenie. na bieliznę, poszwy, wstępy fartuchy w cenie 8000, 9000, 10000, 11000 i 12000 mk. za metr, płótno surowe za 1 metr 7000 i 8000 mk.
- 10) UWAGA! Są również do nabycia po najtańszych fabrycznych cenach: obrusy, kapy, prześcieradła, ręczniki, chustki do nosa, chustki zimowe i jesiennie, firanki, pończochy, skarpetki, nici do szycia.

BACZNOŚĆ! Towary wysyłamy każdemu po otrzymaniu zamówienia nawet bez zadatku, lecz przy nadeśłaniu wraz z zamówieniem zadatku od 50,000 do 100,000 udzielamy 30% rabatu od całej sumy zamówienia. **BEZ WSZELKIEGO RYZYKA!!** Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze. — Zamówienia prosimy adresować:

Do Składu **M. BRYL, 2002 Piotrkowska 56 w podwórzu** fabryczn.

P. P. przyjeżdżających do Łodzi uprzejmie prosimy o odwiedzenie naszego składu.

UWAGA: Próbek i cenników nie wysyła się. — Obrotunko mniej od 150.000 nie wysyła się wobec podrożeń kosztów pocztowych. 2192

PRZYKRAWACZ

w średnim wieku, elegancko się reprezentujący, dla pierwszorzędnej przedsiębiorstwa konfekcji męskiej poszukiwany za wysoką pensją.

Oferty pod „Elegancja” do Biura ogłoszeń Brücka, ul. Kościuszki 2. 21-3

Ważne dla Pań i Panów!!

Przywieziono z Wiednia i przywieziono ostatnie modele do przerabiania i farbowania 215

damskich i męskich słomianych kapeluszy
KAROL WEISS, Lwów, Dominikańska 5.
 FILJA: KOŁOMYJA, UL. CIASNA 1.

KUPUJ U ŹRÓDŁA!

BIELIZNĘ

wszelkiego rodzaju gotową lub na zamówienie, wykonaną podług miary, oraz płótno, zefiry i perkaliny po bajecznie niskich cenach poleca

KRAJOWA FABRYKA BIELIZNY SZYMONA RADA
 2 Słowackiego 2

PERLMUTTERA ULTRAMARYNA

jest najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i dla celów malarzkich z FABRYKI ULTRAMARYNY

CH. PERLMUTTER

LWÓW I W ZBIENIEH L. LWÓW, BIURO: UL. SŁONECZNA 26.

POWERY i wszelkie części składowe do tychże: opony, dętki, dzwonki i t. p., football, dętki i pomki footballowe poleca najtaniej **A. FRIEDFELD**, Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwr. 429

O 20% taniej Bieliznę męską i damską, parasole, rękawiczki, pończochy, skarpetki, torebki damskie oraz galanterje i t. p. w wielkim wyborze poleca 412

MAISON ANGLAISE

Nowości dla Panów i Pań Lwów, Pasaż Mikołajski naprzeciw kawiarni „Miaz”.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista 41

Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

OGŁOSZENIE.

„Na okręg Województwa Tarnopolskiego uruchomiono

Państwowy Urząd pośrednictwa pracy i Opieki nad wychodźcami

z siedzibą w Tarnopolu przy ulicy Tarnowskiego l. 21, który zapośrednicza we wszelkiego rodzaju pracy fizycznej i umysłowej w obrębie państwa i w wyjeździe za granicę w celach zarobkowych. Ustne lub pisemne zgłoszenia osób poszukujących pracę Urząd przyjmuje bezpłatnie, zgłoszenia pracodawców przyjmuje nadto telefonicznie za opłatą 1500 Mp, za dokonane zapośredniczenie. Opłatę ponosi pracodawca. 455

WIĘKSZY KAPITAŁ na eskompt wekslowy lub na zabezpieczenie w dewizach zagranicznych ulokuję zgłoszenia pod „POŻYCZKA” do biura ogłosz. 24 Brücka, Kościuszki 2.

Nie zwlekaj, bo sposobność minie!

Amerkańska fabryka maszyn do pisania

L. C. SMITH & BROS

dała wyjątkowo podpisanej firmie możliwość oferowania swych

MASZYN

po tak niskich cenach, że dorównują one prawie cenom maszyn niemieckich

FIRMA

LUDWIK AKSMAN

Kraków, ul. Dasajewskiego 2

Telefon 32-88.

Kobiety! Towarzyszki! Robotnice!

Kupujcie towary w Waszych konsumach!

1 kg. złota

wart jest tuzin nożyków zapasowych do gilettek znanej marki „SALFERS” S. FEDERA. — Tak twierdzą Panowie, którzy je stale dotychczas używają. Kto wątpi, raczy się przekonać. Wyłączny skład wyw. **Federa**, Lwów, ul. Sykstuska 7. Dla Czytelników „Dziennika Ludowego” 10% opustu. 443

PŁASZCZE SUKNIĘ JUMPERY

458 poleca firma **Münzer i Frisch**

ul. Kilińskiego 1 (Naprzeciw Kaw. Wiedeńskiej) Specjalność: Pończochy i Rękawiczki po cenach reklamowych.

GDĄSKA zbożowo-kolonjalna firma

DOMU HANDLOWEGO jako WSPÓLNIKA

dobrze wprowadzonego w stosunki handlowe we Wschodniej Małopolsce z wyrobioną klientelą z urzędowym biurem, oferty prosimy nadsyłać sub „DOM HANDLOWY” do biura ogłoszeń Brücka, Lwów, Kościuszki 2. 25

WOLNE MIASTO GDĄSK

Cały rok otwarte.

Baccara Roulette

459 **Minimum 1000 mk. Maximum 600 000 mk.**

Zwiedzać Kasyno-broszurę i-gazetę + Biura zastępcze we wszystkich miastach głównych w kraju i zagranicą

Uwadze Gospodyń! KUNEROL

najlepszy tłuszcz roślinny ukazał się znowu w sprzedaży. 186

Przedstawiciel: Henryka J. Schiffmana Synowie, Lwów.